

OKRUŽNI SUD, Genova

Presuda od 20.II 1967.

Gori c/a S.p.A. G.P.
Brizzolesi

Pomorsko osiguranje tereta - Teretnica - Dokazna snaga teretnice - Netačne oznake tereta u teretnici - Osigurana roba koja nije bila podvrgnuta pomorskim rizicima - Osiguratelja tereta ne obavezuju dokazna pravila teretnice prema kojima brodaru može biti zabranjeno dokazivanje protivno navodima teretnice - Osiguratelj svaki put može dokazati koja je roba stvarno ukrcana, pa i kad je u teretnici navedeno da je ukrcan drugi teret - Prema tome osiguratelj nije dužan nadoknaditi osiguraniku-primaocu štetu za gubitak tereta ako dokaže da su u teretnici bile unesene netačne oznake tereta, i da je brodar predao na odredištu onaj teret koji je stvarno primio - Kad teret koji je naveden u teretnici nije uopće ukrcan na brod, osiguratelj koji je taj teret osigurao protiv rizika pomorskog prijevoza nije uopće obavezan iz ugovora o osiguranju, jer osigurana stvar nije bila podvrgnuta pokrivenim rizicima

Tužitelj je primio tereta, a tuženik je osiguratelj koji je osigurao teret protiv rizika pomorskog prijevoza. Tužitelj svoj tužbeni zahtjev obrazlaže kako slijedi:

Brodar je primio na prijevoz 17 koleta. U teretnici su bile potpuno precizno navedene oznake koleta (konkretno L.G./Genova s brojevima od 1-17). Na odredištu je brodar primaocu-indsataru teretnice pokušao predati koleta koja su imala potpuno druge oznake različite od onih navedenih u teretnici. Prema tužiteljevu stajalištu za osiguratelja vrijede u pogledu dokazne snage teretnice ista pravila kao i za brodara. Kako brodar nema prava obarati podatke čiste teretnice, tako to ne može učiniti ni osiguratelj. Ovo se odnosi i na dokazivanje da je brodar predao na odredištu onaj teret koji je primio na prijevoz, premda je u teretnici navedeno da je primljena druga roba. S obzirom na ovakvo činjenično i pravno stanje tužitelj smatra da se teret koji je bio naveden u teretnici i koji je bio pokriven osiguranjem izgubio, pa traži od osiguratelja da mu nadoknadi, na osnovi police osiguranja, iznos u visini vrijednosti prema njegovom stajalištu izgubljene robe.

Sud nije tužbeni zahtjev prihvatio, pa je osiguratelja oslobodio dužnosti naknade štete iz slijedećih bitnih razloga:

U teoriji i praksi još nije potpuno raščišćeno pitanje da li na temelju Konvencije o teretnici od 1924. godine brodar ima pravo u svoju korist, prema trećem zakonitom imaću teretnice, pobijati navode koje sadrži čista teretnica. Međutim ovaj problem za rješenje predmetnog spora nije relevantan. U ovom sporu radi se o odnosu između osiguratelja i osiguranika, dakle o odnosu koji se osniva na ugovoru o osiguranju, a navedeni problem se tiče broдача i korisnika prijevoza, dakle odnosa koji se temelji na ugovoru o prijevozu. Unatoč neospornoj najužoj stvarnoj vezi između odgovornosti broдача i obaveza osiguratelja tereta prema svom osiguraniku - korisniku prijevoza, ipak ta veza ne obvezuje osiguratelja na dokaznu snagu teretnice na koju je vezan brodar.

U ovom sporu je osiguratelj dokazao da je broдарu bio predan teret s jednim oznakama, a da su greškom koju je skrivio krcatelj-prodavalac u teretnici, fakturi i polici za osiguranje bile navedene druge oznake. Ovo je osiguratelj imao pravo dokazati, jer njega ne obvezuju dokazna pravila teretnice koja vrijede za broдача. Prema tome, jer je utvrđeno da je brodar stavio na raspolaganje primaocu onu robu koju je primio na prijevoz za osiguratelja, ne radi se o gubitku robe, pa, protivno onome što tvrdi tužitelj, nije nastupio osigurani slučaj, te osiguratelj nije dužan isplatiti utuženi iznos.

Sud nadalje navodi da se osiguratelj mogao braniti s još jednim razlogom. On je naime osigurao tačno odredjeni teret, tj. onaj koji je nosio oznake navedene u polici osiguranja. Prema propisima o poslu osiguranja, da bi osiguratelj bio obavezan na osnovi ugovora o osiguranju isplatiti štetu, potrebno je da osigurana stvar bude izvrnuta pokrivenim rizicima. Kod ugovora o pomorskom osiguranju tereta to znači da teret mora biti ukrcan na brod. Budući da osigurani teret nije bio ukrcan, nije ni nastala osigurateljeva obaveza.

(Dir.Mar.1968, str.399)

B.J.